

ROMANIZM

XI-XII wiek

RZEŹBA I MALARSTWO

RZEŹBA ROMAŃSKA

XI

XII

Od XI wieku w związku z ożywieniem gospodarczym i ruchem pielgrzymkowym zaczęła się rozwijać produkcja rzeźby. Katedry i kościoły pielgrzymkowe dekorowane były seriami płaskorzeźb. Staranne rzeźbiarskie opracowanie otrzymywały portale prowadzące do sakralnych wnętrz. Dekorowano także kapitele kolumn i filarów we wnętrzach. Ważne ośrodki sztuki sakralnej to:

we Francji Cluny, Autun, Vezelay, Tuluza i Mosaic,
w Hiszpanii Leon i Santiago de Compostella,
we Włoszech Como, Modena, Verona, Ferrara, Parma i Pisa,
w Niemczech Spira i Hildesheim.

CECHY:

- Rzeźba monumentalna- związana z architekturą.
- Prawo ram – dostosowanie do ram architektonicznych.
- Schematyczne ujęcie postaci.
- Prostota.
- Podporządkowanie rzeźby kompozycji.
- Zdeformowane proporcje.
- Ważniejsza ekspresja niż odtworzenie natury.

TEMATY:

- Sceny religijne:

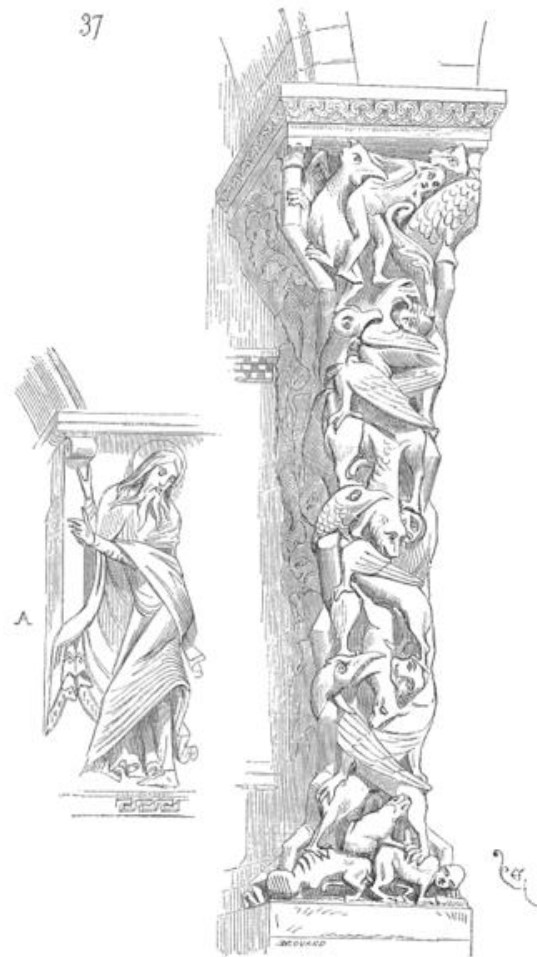
Sąd Ostateczny, Zwiastowanie, Zesłanie Ducha Świętego, Maria z Dzieciątkiem, Ukrzyżowanie

- Ornamenty
- Motywy fantastyczne
- Motywy zwierzęce

PORTALE

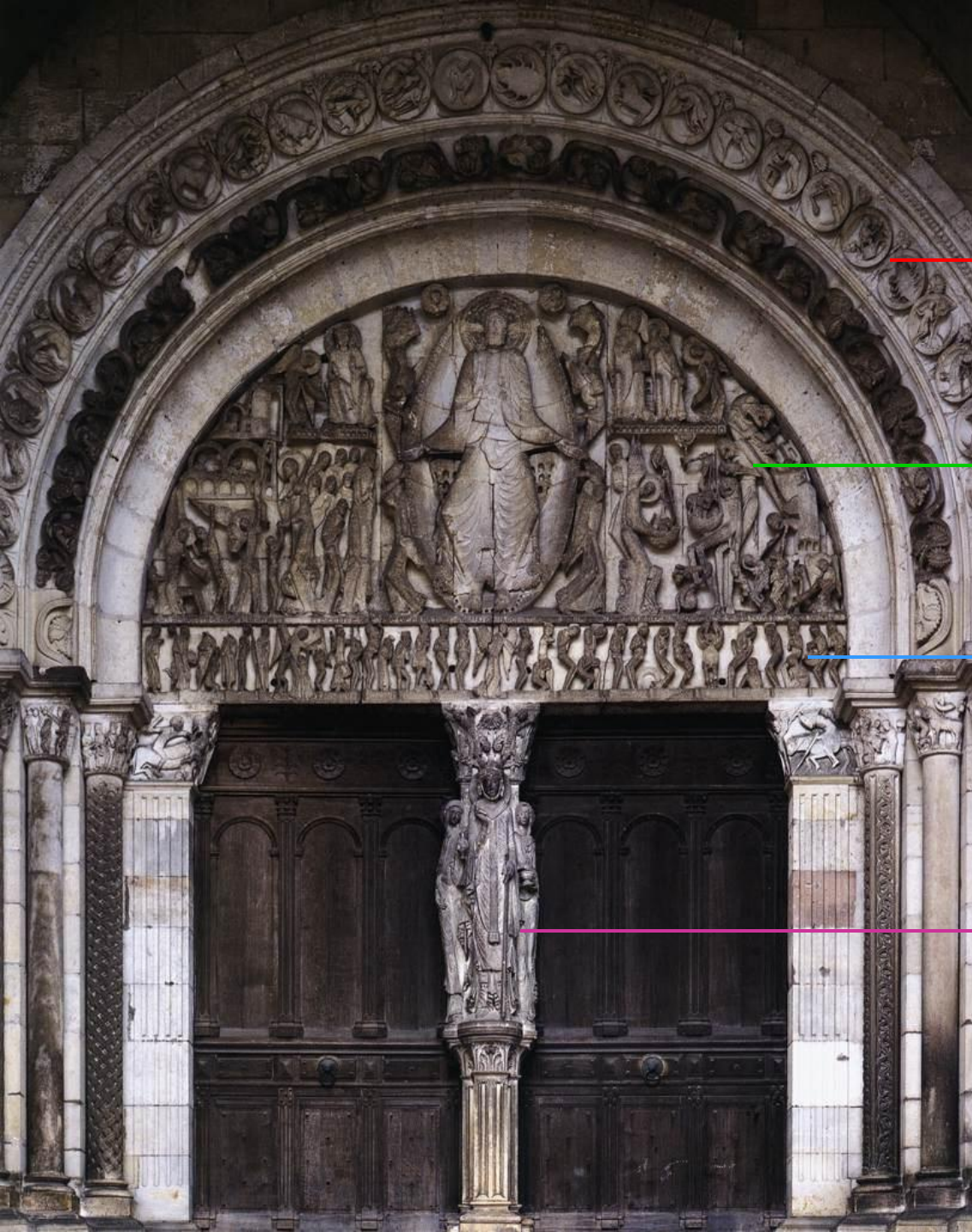
ARCHIWOLTA

FILAR

TYMPANON

PORTAL – dekoracyjne
obramienie otworu drzwiowego

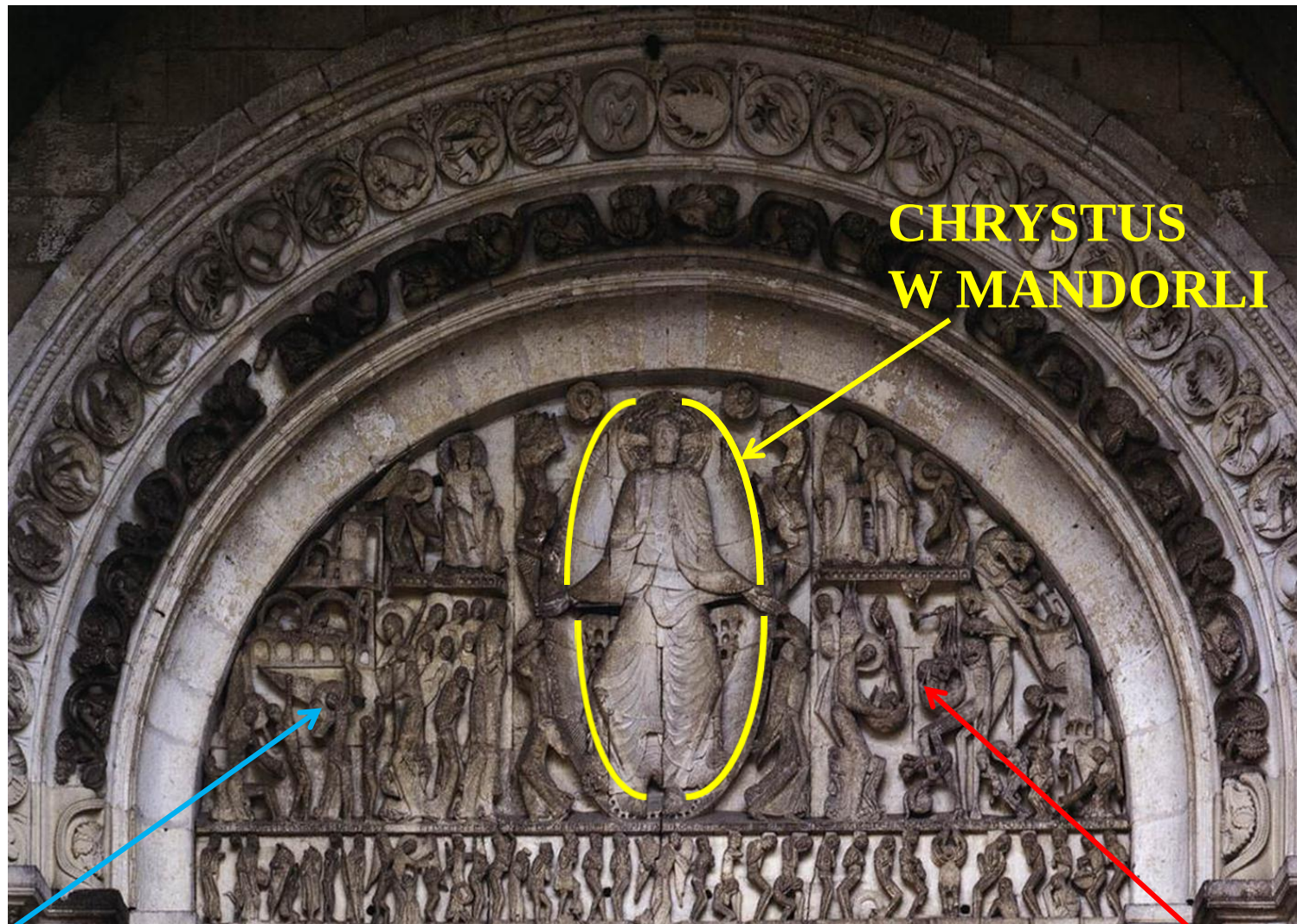
ARCHIWOLTA

TYMPANON

ARCHITRAW

FILAR

SĄD OSTATECZNY

CHRYSTUS
W MANDORLI

NIEBO

PIEKŁO

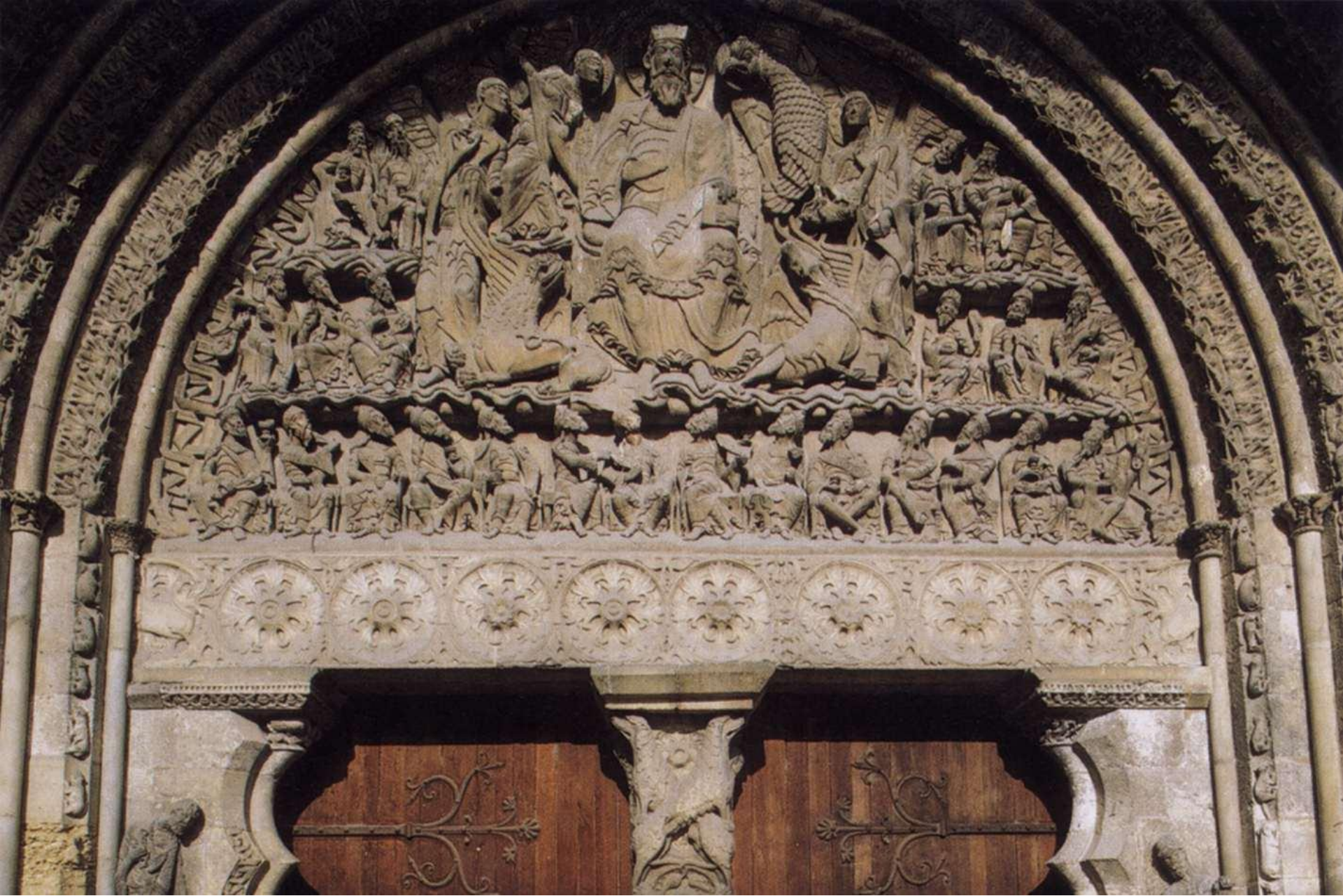
portal z Autun

tympanon z Autun

portal z Moissac

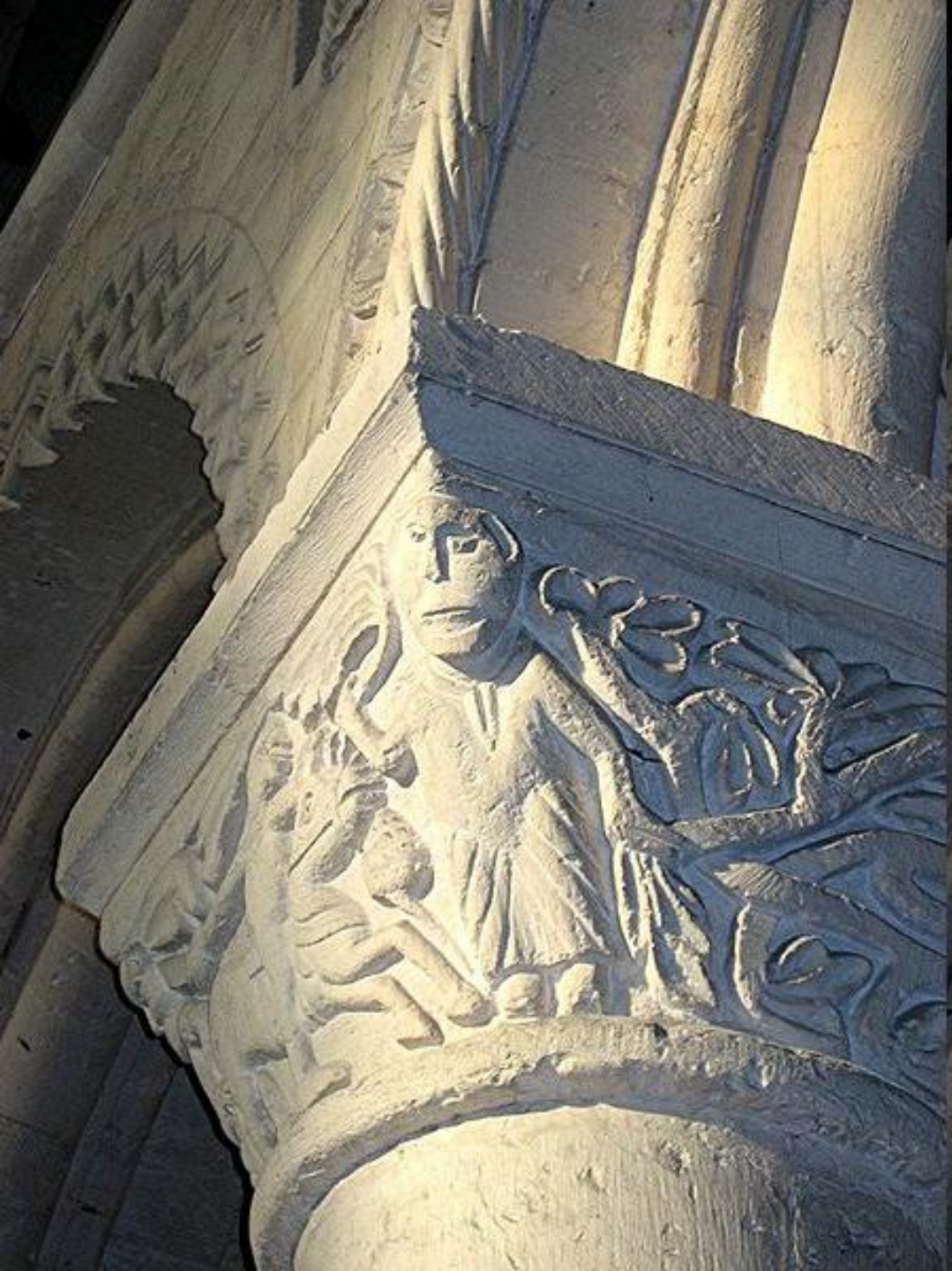

tympanon z Moissac

tympanon z Vezelay

Ewa z Autun-Gislebertus

Sen trzech Króli-Gislebertus

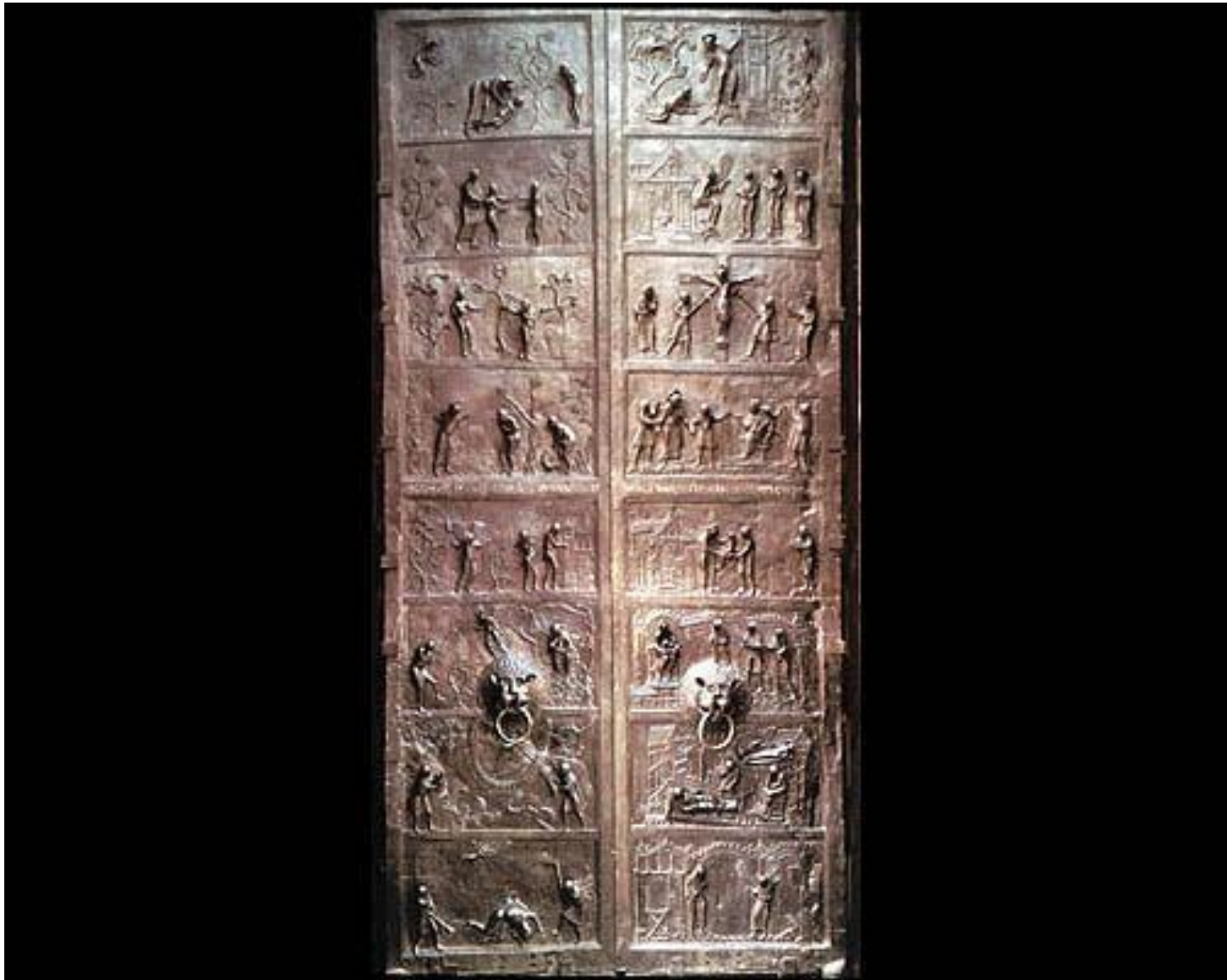
Ucieczka do Egiptu-Gislebertus

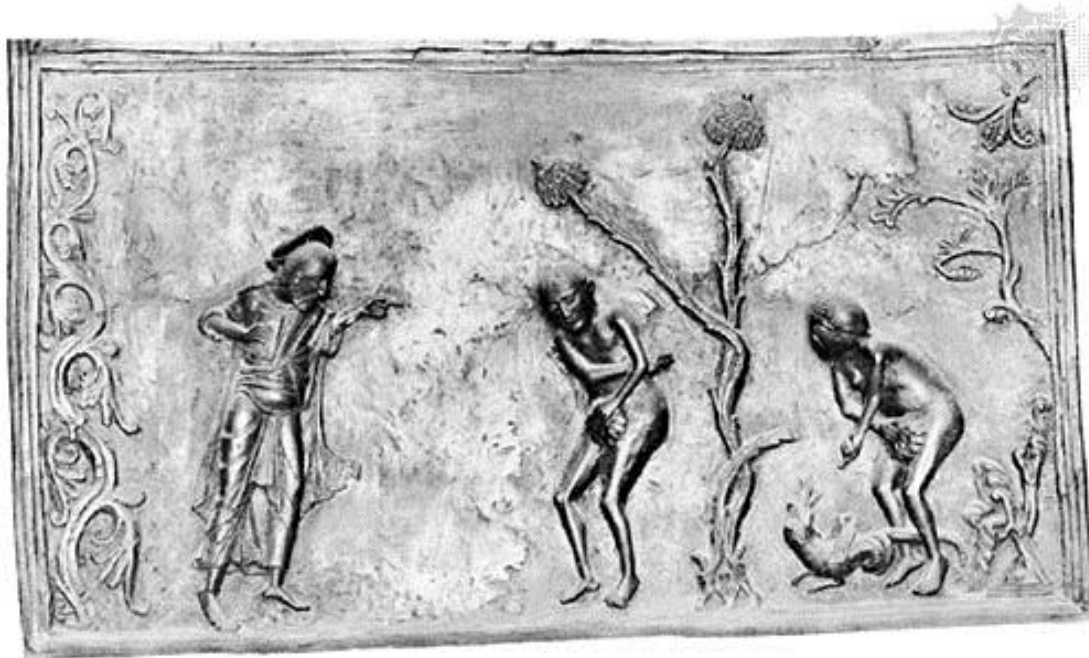

Madonna z Essen

Drzwi brązowe z historią Odkupienia z Hildesheim

MALARSTWO ROMAŃSKIE

XI

XII

Malarstwo romańskie podobnie jak rzeźba związane było ze sztuką sakralną. Powstawało jako dekoracja kościelnych i katedralnych wnętrz, jako ilustracja świętych ksiąg.

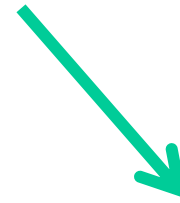
Romańskie malarstwo ścienne było również związane z architekturą - tworzyło wielkie kompozycje wypełniające apsydy bazylik i pokrywające ich sklepienia, płaskie i linearne, o ograniczonej skali barw (ochra żółta i czerwona, zieleń i błękit). W skryptoriach klasztorach Anglii, Francji, Niemiec i Austrii uprawiano malarstwo miniaturowe.

MALARSTWO

typy

ścienne

miniaturowe

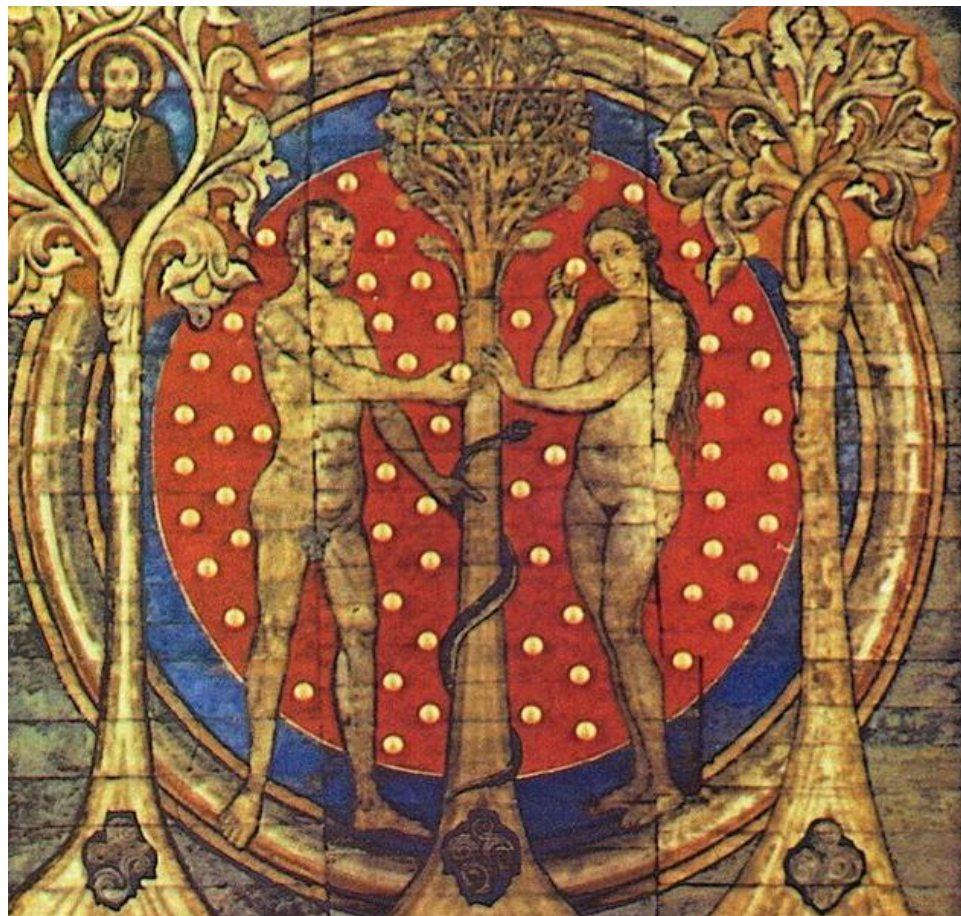
CECHY:

- Forma schematyczna, uproszczona.
- Przedstawienie konturowe.
- Płaska plama barwna.
- Kompozycja symetryczna, hieratyczna.
- Barwy czyste: błękity, żółcienie, czerwienie.
- Technika TEMPERY, której spoiwem jest jajo kurze.

TEMATY:

- Sceny religijne
- Ornamenty
- Motywy fantastyczne
- Motywy zwierzęce

Strop z Kościoła w Hildesheim

Kościół śś. Piotra i Pawła w Reichenau

absyda
Kościoła
San Clemente
w Rzymie

Miniatura (łac. minium), iluminacja
ręcznie malowana ilustracja lub inicjał
w średniowiecznym tekście
rękopiśmiennym.

Miniatury wykonywano farbami wodnym i woskowymi
lub temperami, ozdabiano je złotem (Codex aureus) ,
srebrem (Codex argenteus), purpurą (Codex purpureus).

Inicjał - pierwsza litera bogato zdobiona
w średniowiecznym tekście
rękopiśmiennym.

Psalterz Albiani

Rękopis z Citeaux

RZEMIOSŁO

- **Toreutyka** - dziedzina rzemiosła artystycznego, obejmująca wyrób ozdobnych przedmiotów metalowych, obrabianych na zimno.
- **Repusowanie** (trybowanie) – zdobienie wyrobów z blachy poprzez wybijanie na zimno wgłębień, dających po drugiej stronie wypukły wzór.
- **Niello** – metoda zdobienia przedmiotów metalowych, stosowana w złotnictwie. Wzór wyryty w metalu wypełnia się pastą złożoną z siarczków srebra, miedzi i ołowiu, a następnie poddaje polerowaniu w celu uzyskania granatowego, czarnego lub szafirowo - czarnego rysunku, kontrastującego z tłem.
- **Emalia**– technika zdobienia wyrobów metalowych, za pomocą szklistych powłok składających się z mieszaniny sproszkowanych minerałów (piasek, kreda, glina) oraz topników (boraks) z dodatkiem pigmentów, stopionej w temperaturze w specjalnym piecu.

RELIKWIARZE

TKANINA Z BAYEUX

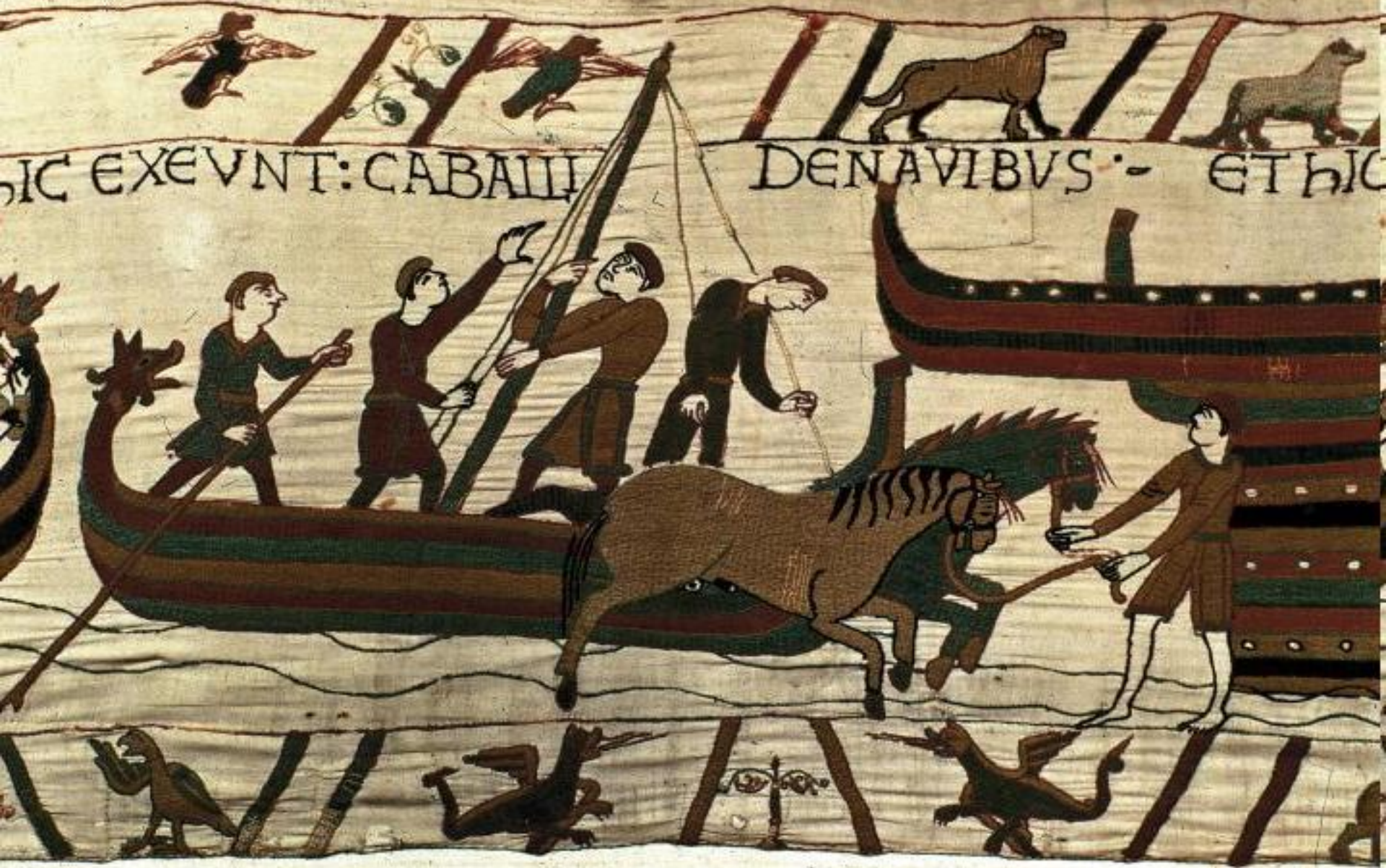

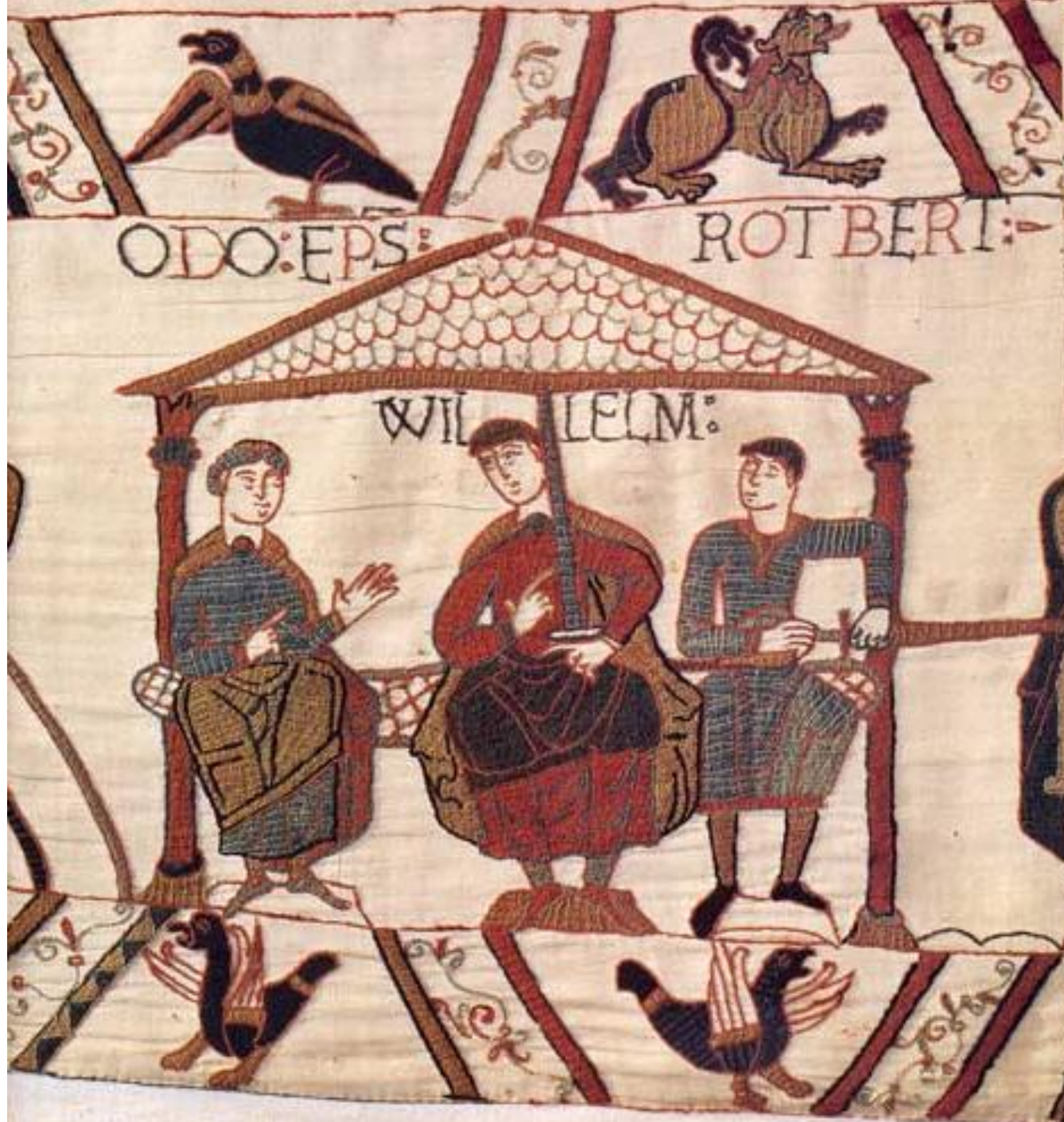
INFORMACJE O TKANINIE

- ręcznie haftowane płótno przedstawiające **podbój Anglii przez Wilhelma I Zdobywcę, bitwę pod Hastings w 1066.**
- Jej autorstwo przypisuje się królowej Matyldzie, żonie Wilhelma, nie jest to jednak teza w pełni potwierdzona. Według innych źródeł, tkanina miała powstać w Anglii na zlecenie biskupa Odon z Bayeux, przyrodniego brata Wilhelma I.
- Długość tkaniny wynosi **70,34 m a szerokość 0,5 metra.**
- Na materiale znajdują się wizerunki 626 postaci, 190 koni, 35 psów i 506 innych zwierząt, a także rysunki 33 budowli, 37 statków oraz 37 drzew i 57 napisów po łacinie.

IC EXEVNT: CABALLI

DENAVIBVS - ETHIC

C: WILL ELM: DVX IN MAGN O:

